

Tampella

TAMPERE.
FINLAND

Hiedanranta

TILANNEKATSAUS

Kaupunginhallitus 7.3.2022

Teppo Rantanen

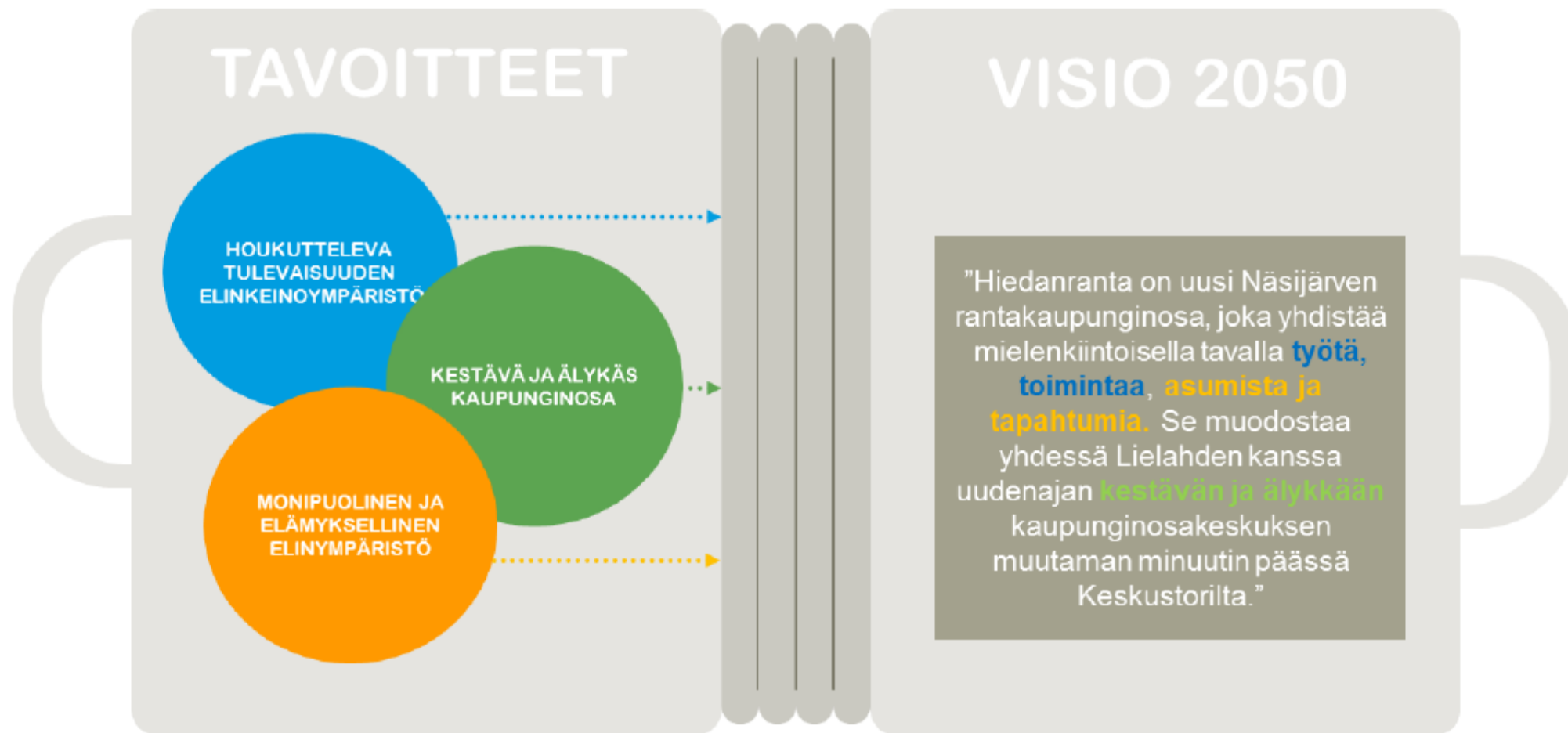
Tero Tenhunen

Juha-Antti Kaivonen

TAMPEREEN KAUPUNKI

Kehitysohjelman visio ja tavoite

Kehitysohjelman hyötytavoitteet

Tampereen kaupunkistrategian tavoitteista Hiedanrannan kehitysohjelmalla on tavoiteltu erityisesti seuraavia tavoitteita:

1. Luovuuden ja innovaatioiden kohtaustapa
2. 300 000 asukkaan viihtyisä ja elävä kaupunki
3. Älykkään ja kestävä liikenteen ja kaupunkikehityksen edelläkävijä
4. Hiilineutraali

Ohjelmasuunnitelman mukaiset hyötytavoitteet ovat

- 1 Hiedanrantaan on syntynyt uudistumiskykyistä, monipuolista ja kestävä yritystoimintaa (yritysten ja työpaikkojen määrä ja toimialat)
- 1 Hiedanranta on omaleimainen ja muuntautuva tapahtumien ja toiminnan keskittymä (tapahtumien ja tapahtumakävijöiden määrä)
- 2 Viihtyisän ja elävän Hiedanrannan kasvu on käynnistynyt ensimmäisten korttelikonaisuuksien myötä (asukasmäärä, kem2, asuntopoliittien tavoitteiden toteutuminen)
- 3 Hiedanranta suunnitellaan ja toteutetaan älykkään, osallistavan ja innovatiivisen aluekehittämisen mallin mukaisesti (kumppanuudet, yhteistyö)
- 4 Alue rakentuu hiilinieluksi, jossa avoimet energiaverkot yhdistävät korttelien energiayhteisöt digitaalisen alustan avulla (CO2-päästötase, energiatase)

Kehitysohjelman hyötytavoitteiden toteumatilanne

Strategian tavoiteltava tulos	Tavoite vuoteen 2030 ja mittarit	Välitavoitteet valtuustokaudelle 2017-2021 ja mittarit	Toteuma (liikennevalo)	Tilanneyhteenveto
Luovuuden ja innovaatioiden kohtauspaikka 1 (2)	Hiedanrantaan on syntynyt uudistumiskykyistä, monipuolista ja kestävää yritystoimintaa <i>Mittarit: yritysten ja työpaikkojen määrä & toimialat</i>	"Hiedanranta yritysalueena" –konsepti on vakiintunut ja selkeästi viestitty		Hiedanranta on profiloitunut kokeilevan ja uudistuvan kaupunkikulttuurin ja kaupunkikehittämisen kehitysalustana. Alueella on tarjottu yrityksille mahdollisuuksia kehittää omaa toimintaansa ja uusia innovaatioita.
		Alueelle on määritelty selkeät tavoitteet kiertotalous- ja energiaekosysteemin osalla		Hiedanrannan kehitysohjelman tavoitteet kuvaavat vahvasti kestävän kaupunkirakentamisen tavoitteistoa. Hiedanrannan Kehitys Oy on tehnyt vahvaa kehitystyötä kestävän talonrakentamisen ja energiajärjestelmien osalla. Kaupunkikehittämisen tasolla Hiedanranta on saanut alustavan sertifiointin Breeam Communities –menettelyllä.
		Uuden työn tehtaana (yrityshautomon) toimintaan on käynnistetty kehityspartnerin toimesta		Hiedanranta on toiminut yrityshautomona erilaisia innovaatioita kehittäneille yrityksille sekä kulttuurille.

Kehitysohjelman hyötytavoitteiden toteumatilanne

Strategian tavoiteltava tulos	Tavoite vuoteen 2030 ja mittarit	Välitavoitteet valtuustokaudelle 2017-2021 ja mittarit	Toteuma (liikennevalo)	Tilanneyhteenveto
Luovuuden ja innovaatioiden kohtauspaikka 2 (2)	Hiedanranta on omaleimainen ja muuntautuva tapahtumien ja toiminnan keskittymä <i>Mittarit: Tapahtumien määrä, tapahtumakävijöiden määrä</i>	Kokemuksien, tapahtumien ja kaupunkiympäristön yhteistuottamisen mahdollistaminen		Hiedanrannassa tyypillisesti järjestetty kesäjuhlat. Tapahtumille on myös ollut mahdollista hakea tuotantotukea. Kulttuuri- ja tapahtumatoiminta mahdollistettu tilapäisinvestoinnein ja matalin kuluihin. Vuosina 2020 - 2021 koronalla on ollut vaikutusta tapahtumien järjestämismahdollisuuksiin, mutta kesän 2022 osalla kaupunkikulttuurin rooli on vahva.
		Kaupunkilaisille on lisätty toiminnan ja osallistumisen mahdollisuuksia.		Kulttuuri- ja vapaa-ajan toiminta alueella on luonut osallistumisen mahdollisuuksia. Alueella on toiminut yhteisöllinen sauna. Syötävä puisto on tarjonnut urbaanin viljelyn kokemuksia.
		”Hiedanranta tapahtumapaikkana” –konsepti on vakiintunut ja selkeästi viestitty		Tapahtumatoiminta on mahdollistettu vanhoissa tehdaskiinteistöissä kevein investoinnein ja toiminta on varmistettu myös raitiorakentamisen muuttamassa tilanteessa. Hiedanrannan palvelutarjontaa ja mahdollisuuksia valmistellaan nyt myös lopullisen kaupunkirakenteen näkökulmasta. Hiedanrannan taideohjelma on laadittu vuoden 2021 aikana.

Kehitysohjelman hyötytavoitteiden toteumatilanne

Strategian tavoiteltava tulos	Tavoite vuoteen 2030 ja mittarit	Välitavoitteet valtuustokaudelle 2017-2021 ja mittarit	Toteuma (liikennevalo)	Tilanneyhteenveto
300 000 asukkaan viihtyisä ja elävä kaupunki 1 (1)	Viihtyisän ja elävän Hiedanrannan kasvu on käynnistynyt ensimmäisten korttelikokonaisuuksien myötä. <i>Mittarit: asukasmäärä, kem2, asuntopoliittikan tavoitteiden toteutuminen</i>	1. korttelikokonaisuuden asemakaava on lainvoimainen		Yleissuunnitelma hyväksyttiin lopulta kesäkuussa 2020 ja Näsisaaren täytöt kohdensivat asemakaavoituksen alueen pohjoisosaan. Asemakaavoituksen käynnistyminen on viivästyi suunnitellusta. Ensimmäisten korttelikokonaisuuksien asemakaava on vireillä. Raitiotien asemakaavat ovat lainvoimaiset.
		1. korttelikokonaisuuden kehittäjäkumppanit on valittu		Hiedanrannan Kehitys Oy toimii korttelikokonaisuuksien kehittäjänä ja tontinluovuttajana. Yhtiö on valmistellut tontinluovutusprosessia ja –ehtoja kestävän ja älykkään kaupunkirakentamisen tavoitteiden saavuttamisen näkökulmasta ja on luonut uutta osaamista tavoitteiden asetteluun sekä toteuman varmistamiseen. Tontinluovutus etenee asemakaavaprosessin rinnalla.
		Vanhan rakennuskannan korjaamisen ja tontinluovutuksen periaatteet on määritelty		Vanhan teollisuusrakennuskanta on luovutettu Hiedanrannan Kehitys Oy:lle, jonka tehtävänä on kehittää rakennuskantaa vuokraus- ja myyntikelpoiseksi. Kaupungin omistukseen jääneestä rakennuskannasta Jukola on perusparannettu ja Suunnittelukonttorin korjaustöiden toteutussuunnittelu on valmis.

Kehitysohjelman hyötytavoitteiden toteumatilanne

Strategian tavoiteltava tulos	Tavoite vuoteen 2030 ja mittarit	Välitavoitteet valtuustokaudelle 2017-2021 ja mittarit	Toteuma (liikennevalo)	Tilanneyhteenveto
Älykkään ja kestävä liikenteen ja kaupunki-kehityksen edelläkävijä 1 (1)	Hiedanrantaa suunnitellaan ja toteutetaan älykkään, osallistavan ja innovatiivisen aluekehittämisen mallin mukaisesti <i>Mittarit: kumppanuudet, yhteistyö</i>	Aluekehittämisen toimintakuvaus keskeisine menettelyineen on laadittu ja hyväksytty		Hiedanrannan yleissuunnitelma on hyväksytty kaupunginhallituksessa 8.6.2020. Aluekehitystoiminta on organisoitu ja asemakaavat ovat vireillä. Hiedanrannan kehitysohjelman ohjelma-alueen osalta Lielahden kiinteistönomistajien kuuleminen on tehty vuorovaikutteisesti haastatteluin ja tulokset raportoitu. Vuorovaikutusta jatketaan aktiivisesti.
		1. kortteliasemakaava valmis, alueen suunnittelu tietomalli-pohjaisesti		Suunnittelussa hyödynnetään tietomalleja, ensimmäinen asemakaava ei kuitenkaan vielä ole valmis.
		Kestävä kaupunki-infran ja talotekniikan testialusta on käytössä		Tyyppaamo on rakennettu ja käytössä.

Kehitysohjelman hyötytavoitteiden toteumatilanne

Strategian tavoiteltava tulos	Tavoite vuoteen 2030 ja mittarit	Välitavoitteet valtuustokaudelle 2017-2021 ja mittarit	Toteuma (liikennevalo)	Tilanneyhteenveto
Hiilineutraali 1 (1)	Alue rakentuu hiilinieluksi, jossa avoimet energiaverkot yhdistävät korttelien energiayhteisöt digitaalisen alustan avulla <i>Mittarit: CO2-päästötase ja energiatase</i>	Valitaan taseraja ja menetelmä energian ja CO2-päästöjen laskennalle		Ympäristöministeriön Rakennusten vähähiilisyysarviointimenetelmä on kehitteillä ja se tulee tarjoamaan vakiintuneen ohjausmenetelmän vuodesta 2025 alkaen.
		Liityntäliikenne joukkoliikenteeseen on käytössä tai keinot sen toteuttamiseen on valittu		Hiedanrantaan toteutetaan raitiotie, joka toimii joukkoliikenteen runkona. Keskustan raitiotiepysäkistä muodostetaan joukkoliikenteen solmukohta koko läntisen Tampereen osalta.
		Energiapalvelualusta on otettu koekäyttöön.		Tyyppaamo on koekäytössä ja hyödynnettävissä aluelämmön tuotannossa.
		Avauskortteleiden tontinluovutuskriteerit energian ja hiilijäljen osalta on määritelty		Avauskortteleiden tontinluovutuskriteereiden valmistelu on käynnissä ja Hiedanrannan Kehitys Oy on tehnyt laskentamallin, jolla yhtiö pystyy johtamaan luovutettujen asuntotonttien hiilijalanjälkeä.
		Superkorttelin ja energiayhteisön toimintamallia pilotoidaan		Nykyiset rakennus- ja tonttikohtaiset vaatimukset ja määräykset nousevat osin haasteiksi laajempia kokonaisuuksia tarkastelevien superkortteliratkaisuiden osalla. Pilotointi on suunnitteluvaiheessa ja energiajärjestelmäratkaisut on olemassa.

Keskeiset onnistumiset

- *Hiedanrannan tehdas- ja kartanoympäristö ovat toimineet omaleimaisina kulttuurin ja kehittämisen alustoina*
- *Hiedanrannan kehittäminen on hyvin resurssoitu:*
 - *Hiedanrannan kehitysohjelma koordinoi koko ohjelma-alueen kehittämistä ja osallistuu myös Hiedanrannan Kehitys Oy:n omistajaohjaukseen*
 - *Hiedanrannan Kehitys Oy:lle siirrettiin kaupungin omistamat maa-alueet Hiedanrannassa, yhtiö kehittää alueita sovittujen tavoitteiden mukaisesti ja yhtiöön on saatu kokenut ja kehitysorientoitunut henkilöstö*
- *Asuinrakentamisen ja elinkaaren energiankulutuksen hiilijalanjäljen pienentämisessä on löydetty merkittäviä edistysaskeleita*
- *Hiedanrannan yleissuunnitelma on valmis ja raitiotien asemakaavat vahvistuneet, Näsisaaren 1. vaiheen täyttölupa on lainvoimainen ja täytöt ovat käynnissä ja raitiotien 2. vaihetta toteutetaan Hiedanrannan läpi*
- *Hiedanrannan ensimmäiset kaavahankkeet edistävät ohjelman tavoitteiden toteutumista*
- *Lielahden osalta ensimmäiset aluekehityshankkeet ovat käynnissä*

Hyötytavoitteiden varmistaminen uudella ohjelmakaudella

- *Hyötytavoitteiden saavuttamisessa tullaan uudella ohjelmakaudella edelleen panostamaan merkittäviin hiilijalanjälkeä pienentäviin toimiin ja myös perustelemaan vaihtoehtojen välillä tehtäviä valintoja asetettujen kriteerien pohjalta*
- *Älykkäiden palveluiden ja järjestelmien sekä datan hallinnan osalla tehdään yhteistyötä mm. muiden kehitysohjelmien, tietoturva-asiantuntijoiden, palvelualueiden ja Hiedanrannassa toimivien yritysten kanssa siten, että toimenpiteet tuottavat alueen asukkaille mahdollisimman suuren hyödyn*
- *Superkortteli-innovaatioiden esteet (laki, ohjeet ja vaatimukset, yms.) analysoidaan ja pyritään luomaan mahdollisuuksia yhteisöllisyyttä edistävien ratkaisuiden toteuttamiseen*
- *Edistetään alueen kehittymistä siten, että yksityisten ja julkisten palveluiden sijoittuminen alueelle on sujuvaa ja järkevää ja siten alueen elinvoimaisuus myös työpaikkojen näkökulmasta kehittyy*
- *Alueen omaa identiteettiä kehitetään ja vahvistetaan*
- *Luodaan Hiedanrannassa kehitysalustana mahdollisuuksia merkittäville tutkimus- ja kehityshankkeille*

Liite - Kehitysohjelman budjetin toteuma

Käyttötalous, toimintakate (1 000 euroa)	Muutettu				
	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
Elinvoima- ja osaamislautakunta	-429	-429	-429	-429	-429
Asunto- ja kiinteistölahtakunta	-830	-300	-300	-300	-300
Yhdyskuntalahtakunta	-150	-400	-400	-400	-400
Sivistys- ja kulttuurilahtakunta	-75	-75	-75	-75	-75
Kehitysohjelma yhteensä	-1 484	-1 204	-1 204	-1 204	-1 204

Nettoinvestoinnit (1 000 euroa)	Muutettu				
	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
Asunto- ja kiinteistölahtakunta	-20 260	-7 000	-2 000	-3 500	-200
Yhdyskuntalahtakunta	0	0	-500	-200	-1 200
Kehitysohjelma yhteensä	-20 260	-7 000	-2 500	-3 700	-1 400
Uudelleenbudjetonnin jälkeen		-17 600	uudelleenbudjetoitu 10,6 M€		

TAMPERE.

FINLAND

TAMPEREEN KAUPUNKI